

De ene kabouter en piraat is de andere niet... of toch wel?

De Vrolijke Kabouters en Pret Piraat uitgedanst- bescherming van characters

Citeersuggestie: H. Bongers, 'De ene kabouter en piraat is de andere niet... of toch wel?', IE-Forum.be [IEFbe 884](#).

'Draai een keer in het rond. Stamp met je voeten op de grond.' Dit zijn de eerste twee zinnen van een bekend kabouterdeuntje. Wie kent dit vrolijke kinderliedje, met de daarbij horende bewegingen, niet? Een organisator van kindershow's in het westen van het land wordt er waarschijnlijk niet (meer) zo vrolijk van en heeft mogelijk zelf even hard op de grond gestampt na de uitspraak van de Amsterdamse rechter op 4 juni jl. waarin geoordeeld werd dat zij zich schuldig maakte aan inbreuk op de auteursrechten (en merkenrecht) van Studio 100 ten aanzien van de characters Kabouter Plop en Piet Piraat.¹

De kwestie

Wat was er in deze zaak aan de hand? De organisator in kwestie voerde tijdens haar kindershow's (onder meer) de 'Vrolijke Kabouters' op met twee of vier kabouters. Daarnaast werden er door haar 'Pret Piraat' shows opgevoerd en had zij tevens PRET PIRAAT als Benelux merk laten vastleggen. En tja u voelt hem al aankomen... de Vrolijke Kabouters en Pret Piraat die de show stalen kwamen wel heel erg bekend voor...

Dat vond productiebedrijf Studio 100, die de characters Kabouter Plop, Piet Piraat en hun vrienden exploiteert o.a. in de vorm van televisieprogramma's en theatervoorstellingen, ook. Hierop besloot het bedrijf, opgericht o.a. door Gert Verhulst- u weet wel van Samson en Gert -, om stappen te ondernemen op grond van haar auteurs- en merkenrechten.² In eerste instantie was het optreden gericht tegen de Piet Piraat shows en het PIET PIRAAT merk, later kwamen hier ook de Kabouter Plop shows bij. Een onthoudingsverklaring, op eigen initiatief opgesteld door de organisator, die toezag op het staken van de door haar gebruikte kaboutermuts en piratenhoed,³ mocht niet baten en de zaak werd door Studio 100 voor de rechter gebracht.

Auteursrechten

Een belangrijke vraag waarover de rechter zich moest buigen was of de characters van Kabouter Plop, Piet Piraat en hun vrienden wel als auteursrechtelijk beschermd werk konden worden aangemerkt. Het is niet

de eerste keer dat de rechter een oordeel diende te vellen over de auteursrechtelijke bescherming van characters.⁴ Zo heeft vrij recentelijk de voorzieningenrechter in Den Haag zich hier nog over gebogen in de 'Blues Brothers' zaak.⁵ Waar in deze zaak geoordeeld werd dat de Blues Brothers characters niet voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking komen⁶, is het oordeel in deze zaak ten aanzien van de characters van Kabouter Plop, Piet Piraat en hun vrienden anders. De Amsterdamse rechter is namelijk van oordeel dat Kabouter Plop, Piet Piraat en hun vrienden (wel) voldoen aan het vereiste 'eigen intellectuele schepping van de maker van het werk'⁷ en daarom auteursrechtelijke bescherming genieten. Van belang is dat de personages van Kabouter Plop, Piet Piraat en hun vrienden gevormd worden door een vaste combinatie van een groot aantal kenmerken:

*'Behalve hun namen en die van hun vrienden zijn dat hun stem- en taalgebruik, hun haardracht, gezichtsbehaaring, kleding, hoofddekseis, brildracht, neus, lichaamshouding alsmede hun manier van optreden.'*⁸

⁴ Voor meer informatie inclusief jurisprudentie E.C. Menckhorst, 'De Bescherming van 'Characters' door middel van Intellectuele Eigendomsrechten', IE-Forum.nl [IEF 10043](#), 5 augustus 2011. De in dit artikel genoemde uitspraak in de 'Nijntje zaak' van de Rb. Amsterdam 22 december 2009 ([IEF 8482](#)) is overigens inmiddels achterhaald door Hof Amsterdam 13 september 2011 ([IEF 10169](#)). Het Hof heeft, in tegenstelling tot de voorzieningenrechter, geoordeeld dat alle afbeeldingen aan te merken zijn als toelaatbare parodieën.

⁵ Rb. Den Haag 9 oktober 2013, [IEF 13120](#) (*Black Rhino v. Sic*). Zie over deze zaak ook H. Maatjes, 'Bescherming characters en portretrechten 'Blues Brothers'', [IEF 13269](#).

⁶ Zie uitspraak genoemd in noot 5. Volgens de rechter zijn de belangrijkste kenmerken van deze characters, zoals een zwart pak met hoed, een zonnebril en bakkebaarden, ook in hun onderlinge combinatie beschouwd, niet voldoende oorspronkelijk omdat zij overeenkomen met de kledingstijl van een aantal blues legendes uit de jaren '50 van de vorige eeuw. Overige kenmerken zijn banaal, dan wel onvoldoende concreet uitgewerkt of vormen geen bestendig onderdeel van de characters.

⁷ HvJ EU 16 juli 2009, C-5/08, [IEF 8070](#) (*Infopaq I*). In de Nederlandse literatuur wordt ook wel verdedigd dat de formule 'eigen oorspronkelijk karakter' en 'persoonlijk stempel van de maker', zoals door de HR geformuleerd, op hetzelfde neerkomt dus dat dit materieel gezien geen verschil uitmaakt. Zie in die zien Gielen (red) e.a., *Kort begrip van het intellectuele eigendomsrecht*, Deventer: Kluwer 2011, p. 430.

⁸ De characters bevatten concreet de navolgende kenmerken: de kabouters dragen in verschillende afleveringen steeds dezelfde kleding, de kleding kenmerkt zich door het gebruik van primaire kleuren, zij dragen een muts met hangoren, bellen en een afbeelding, zij hebben een lange neus met rood puntje, de mannelijke kabouters hebben een ringbaard in verschillende kleuren, twee mannelijke kabouters dragen een rond brilletje, de vrouwelijke kabouter draagt een short, heeft twee vlechten met strikken en een wijde rok. Piet

¹ Rb. Amsterdam 4 juni 2014, [IEFbe 854](#) (*Studio100 tegen Vrolijke Kabouters/Pret Piraat*)

² Studio 100 is houder van het merk PIET PIRAAT. Het merk KABOUTER PLOP staat op naam van o.a. Gert Verhulst. Studio 100 is echter exclusief licentiehouder en in het bezit van een procesvolmacht om de rechten op dit merk te handhaven.

³ Bij optredens nadien gebruikte de organisator voor kabouters een muts die maar naar een kant hing en voor de piraat een piratenhoed met een vogelemblem.

*Voorts worden de personages mede bepaald door de thematiek van hun belevenissen en avonturen, die zijn afgestemd op de leef- en belevingswereld van kleine kinderen.*⁹

Het geheel dat ontstaat door de genoemde combinatie van kenmerken, draagt volgens de rechter het persoonlijk stempel van de makers. Het feit dat de characters veel elementen bevatten die al eerder zijn gebruikt en die op zichzelf onvoldoende zijn om voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking te komen, doet hier volgens de rechter niets aan af. De combinatie van die elementen in de characters en de wijze waarop de characters gepresenteerd worden is (wel) origineel en heeft daarom voldoende oorspronkelijk karakter.¹⁰

De characters Kabouter Plop, Piet Piraat en zijn vrienden genieten dus auteursrechtelijke bescherming. Een terechte conclusie lijkt mij. Veel afzonderlijke elementen die de characters bevatten zullen niet in aanmerking komen voor auteursrechtelijke bescherming. Het gaat er echter om, zoals de rechtbank terecht geoordeeld heeft, of de combinatie van deze (al dan niet op zichzelf beschermde) elementen voldoet aan het auteursrecht criterium 'eigen intellectuele schepping van de maker'.¹¹ En dat lijkt mij hier inderdaad het geval. De specifieke combinaties van de hierboven weergegeven kenmerken van de characters zijn het resultaat van creatieve keuzes die door de makers gemaakt zijn.¹² Deze combinaties zijn als zodanig (ook) niet eerder bij een kabouter of piraat figuur voorgekomen. Van belang is verder dat de kenmerken een bestendig onderdeel vormen van de desbetreffende characters. Naar mijn mening hebben de Kabouter Plop en Piet Piraat characters, juist doordat zij gevormd worden door een vaste, specifieke, combinatie

---

Piraat en de vrouwelijke piraat Stien Struis bezitten de volgende kenmerken: Piet Piraat draagt een rode lange jas met gouden accenten, een gouden bef, een zwarte hoed met daarop de letter 'P' en zwarte laarzen met grote kappen. Stien Struis heeft een gezet figuur, blonde krullen, een rood kapje, een gele blouse met een bruin vestje, een broek die onderaan pof en zwarte schoenen met een gesp. Opvallend is dat het taalgebruik, de lichaamshouding en de manier van optreden van Kabouter Plop, Piet Piraat en consorten, kenmerken die de rechter klaarblijkelijk ook relevant vindt, niet nader ergens in de uitspraak worden omschreven/toegelicht.

⁹ Zie Rb. Amsterdam 4 juni 2014, [IEFbe 854](#) (*Studio100 tegen Vrolijke Kabouters/Pret Piraat*), r.o. 4.6.

¹⁰ Idem.

¹¹ Zie Rb. Den Haag 9 oktober 2013, [IEF 13120](#) (*Black Rhino/Sic*) r.o. 4.10 en 4.11 waarin verwezen wordt naar HR 22 februari 2013, [IEF 12367](#) (*Stokke/H3 Products*). Niet van belang is of de verschillende elementen waaruit het werk bestaat ieder afzonderlijk auteursrechtelijk beschermd zijn of niet. Ook een verzameling of bepaalde selectie van op zichzelf niet beschermde elementen kan een (oorspronkelijk) werk zijn in de zin van de Auteurswet, mits die selectie het persoonlijk stempel van de maker draagt.

¹² Opgemerkt dient te worden dat de aan auteursrechtelijke bescherming gestelde vereisten laag zijn. Zie HR 30 mei 2008, NJ 2008/556; [IEF 6174](#) (Endstra tapes).

van een groot aantal kenmerken, een eigen, herkenbare individualiteit/identiteit.¹³

Het is niet zo verbazingwekkend dat een aantal elementen binnen de characters al eens eerder gebruikt is, omdat bepaalde elementen nou eenmaal bij een zeker personage horen. Wat is bijvoorbeeld een kabouter zonder baard en wat een piraat zonder zwarte hoed of piraten kap? En wat is een kabouter of piraat character, bestemd voor kleine kinderen, zonder een manier van optreden dat gericht is op (de belevingswereld) van deze kleine kinderen? Het moet aan iedereen die een kabouter of piraat character verzint uiteraard vrij staan om algemene kabouter of piraten 'kenmerken' te gebruiken. De concrete uitwerking van een dergelijk character, mits voldoende oorspronkelijk, kan echter mogelijk wel worden beschermd.

Dat er vrijheden zijn ten aanzien van het creëren van een kabouter character blijkt ook wel uit diverse kabouter characters uit het verleden; hele generaties zijn opgegroeid met hun 'eigen' karakteristieke kabouter. Kent u Paulus de Boskabouter nog? Of misschien bent u meer van mijn generatie die opgegroeid is met David de Kabouter. Hoewel deze kabouters ten opzichte van elkaar, en ook ten opzichte van Kabouter Plop, overeenstemmende (kabouter) kenmerken bezitten (zoals bijv. een baard), zorgen de combinaties van specifieke, uitgewerkte, kenmerken ervoor dat elk character een andere, oorspronkelijke (d.w.z. originele en (enigszins) creatieve), kabouter weergeeft die mogelijk voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking kan komen. De ene kabouter is de andere dus niet! Plopperderplop!

Ten aanzien van piraten characters geldt hetzelfde. Elementen zoals een lange jas of een gestreept shirt, een grote (zwarte) hoed en/of een piraten kap, een ooglapje, een zwaard en vogel op een schouder vallen onder het 'piraten thema'. Het idee van een 'piraat character' dat een lange jas aan heeft, een ooglapje op en een zwaard vasthoudt is dan ook vrij. Wat echter wel beschermd kan worden zijn concrete uitwerkingen binnen dit 'piraten thema', mits deze specifieke uitwerking voldoende origineel en creatief is. De characters Piet Piraat en vrienden hebben (uiteraard) kenmerken die passen in een 'piraten thema' zoals een hoed, piraten kap, lange jas en gestreept shirt. Echter, binnen dit thema zijn

---

¹³ Vgl. Hof Den Bosch 15 november 2011, [IEF 10502](#) (*Duijsens/Broeren*), r.o. 4.10.4 e.v. Zie ook Hof Amsterdam, 30 januari 2003, AMI 2003, 9, m.nt. Koelman (*Bassie en Adriaan III*) waarin het hof bepaald heeft dat de personages Bassie en Adriaan voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking komen omdat het gaat om personages met een 'karakteristieke bestendige verschijningsvorm'.

concrete, creatieve, keuzes gemaakt die hebben geresulteerd in een specifiek piraat character: Piet Piraat. Zo draagt Piet Piraat een rode lange jas met gouden accenten, een gouden bef, een zwarte hoed met daarop de letter 'P', en zwarte laarzen met grote kappen.¹⁴ De specifieke combinatie van (onder andere) de hiervoor genoemde kenmerken is voldoende oorspronkelijk en zorgt ervoor dat Piet Piraat een andere piraat is dan bijvoorbeeld Kapitein Haak!

(Auteursrecht) piraten ahoy?!

De rechter heeft, gelet op de specifieke combinatie van de hierboven genoemde kenmerken, naar mijn mening dan ook terecht geoordeeld dat Kabouter Plop, Piet Piraat en vrienden auteursrechtelijk beschermd zijn. Zo ver is duidelijk. Maar maken de Vrolijke Kabouters en/of Pret Piraat nu inbreuk op Kabouter Plop, Piet Piraat en consorten? Het antwoord op die vraag luidt volgens de rechter bevestigend. De auteursrechtelijk beschermde trekken van de characters zijn op zodanige manier overgenomen dat de totaalindrukken van enerzijds Kabouter Plop, Piet Piraat en hun vrienden en anderzijds de Vrolijke Kabouters en Pret Piraat met elkaar overeenstemmen. De recente aanpassing van de muts van de kabouters en de hoed van de piraat verandert de totaalindruk volgens de rechter niet zodanig dat dit tot een ander oordeel leidt. De Vrolijke Kabouters en Pret Piraat kunnen niet als zelfstandig werk worden aangemerkt en maken dus inbreuk op de auteursrechten van Studio 100.¹⁵

De conclusie van het verhaal is dus dat de organisator niet langer de shows mag opvoeren waarin de Kabouter Plop en Piet Piraat characters (onder de noemer 'Vrolijke Kabouters' en 'Pret Piraat') centraal staan.

Helaas staan er geen foto's in de uitspraak van de Vrolijke Kabouters en Pret Piraat met hun aangepaste hoofddekselels maar ik kan mij zo voorstellen dat de, naar het lijkt geringe aanpassingen, niet voldoende zijn om de, volgens de rechter, overeenstemmende totaalindrukken op te heffen.

In de uitspraak wordt, in tegenstelling tot de overige kenmerken, het taalgebruik, de lichaamshouding en de manier van optreden van Kabouter Plop, Piet Piraat en consorten, niet nader omschreven/toegelicht. Het blijkt ook verder niet in hoeverre deze kenmerken zijn overgenomen. Wat wel duidelijk uit de uitspraak blijkt - zeker uit de omschrijving maar ook uit de foto's- is dat de haardracht, kleding, gezichtsbehandling, brildracht en neus van Kabouter Plop, Piet Piraat en consorten door de Vrolijke Kabouters, Pret Piraat en vrienden zijn

¹⁴ Ook de vrouwelijke piraat draagt naast piraten kapje specifieke kledij zoals een gele blouse met bruin vest, een broek die onderaan pofte en zwarte schoenen met een gesp.

¹⁵ R. 4.7.

overgenomen waardoor de characters, in ieder geval voor wat betreft hun uiterlijk (al) met elkaar overeenstemmen.¹⁶

De rechtbank verwijst overigens in haar beantwoording op de vraag of er sprake is van inbreuk wel (in het algemeen) naar de complete opsomming van kenmerken: *de auteursrechtelijk beschermde trekken (en dus de oorspronkelijkheid) van Kabouter Plop en zijn vrienden, Piet Piraat en zijn vrienden bestaan met name uit de onder 4.6 opgesomde kenmerken'* (waaronder dus de hierboven beschreven kenmerken vallen zoals taalgebruik etc. HB)¹⁷.

Met het nemen van de auteursrechtelijk beschermde trekken als uitgangspunt, komt de rechter dus uiteindelijk tot het oordeel dat de totaalindrukken niet verschillen en er sprake is van inbreuk.

Merkrechten

Dat characters niet alleen beschermd kunnen worden onder het auteursrecht maar mogelijk ook onder het merkenrecht is reeds bekend.¹⁸ Ook in deze zaak spelen merkrechten een rol, in dit geval op de namen van de desbetreffende characters.

Zowel KABOUTER PLOP als PIET PIRAAT is als Benelux merk geregistreerd voor een hele reeks aan producten en diensten, onder meer voor diensten in klassen 35, 38 en 41 (waaronder publiciteit en promotie, organisatie en uitvoering van voorstellingen, organiseren van sportieve evenementen en verhuur van toneeldecors).

Inbreuk?

De Kabouter Plop characters werden onder de noemer Vrolijke Kabouters in de shows opgevoerd en ook als zodanig aangekondigd. Gesteld noch gebleken is dat er door de organisator zelf gebruik is gemaakt van het

¹⁶ De Vrolijke Kabouters hebben de navolgende kenmerken: zij dragen kleding die zich kenmerkt door het gebruik van primaire kleuren, zij dragen een muts met hangoren en een afbeelding, soms met bellen, zij hebben een lange neus met rood puntje, de mannelijke kabouters hebben een ringbaard en een rond brilletje, de vrouwelijke kabouter draagt een short, heeft twee vlechten met strikken en een wijde rok. Pret Piraat en diens vriendin hebben de navolgende kenmerken: Pret Piraat draagt een rode lange jas met gouden accenten, en witte bef, een zwarte hoed met daarop de letter 'P' en zwarte laarzen. De vrouwelijke piraat heeft blonde krullen, een rood kapje, een gele blouse met een bruin vestje, een broek die onderaan pofte en zwarte schoenen. De hoofddekselels van de Vrolijke Kabouters en Piet Piraat waren wel voor de aanvang van de rechtszaak aangepast in die zin dat de kaboutermuts vanaf het moment van aanpassing naar de zijkant hing en de piratenhoed een vogelembel op de hoed gebruikte. Zie voor de kenmerken van Kabouter Plop en Piet Piraat het gestelde in noot 8.

¹⁷ Zie de tekst op pagina 2, bij noot 9.

¹⁸ Zie het artikel genoemd in noot 2. Zie verder Cohen/Jehoram/Van Nispen/Huydecoper, *Industriële eigendom Deel 2 Merkenrecht aangepaste editie*, Deventer: Kluwer 2009, nrs. 5.3.4. en 5.4.2.

merk KABOUTER PLOP en dus dat er inbreuk is gemaakt op het KABOUTER PLOP merk.

Ten aanzien van het woordmerk PIET PIRAAT is het een ander verhaal en oordeelt de rechter dat er (wel) sprake is van inbreuk op grond van artikel 2.20 lid 1 sub b BVIE.¹⁹ Niet alleen is er zowel visueel als auditief een grote mate van overeenstemming tussen het (bekende) merk PIET PIRAAT en PRET PIRAAT, tevens worden de merken voor soortgelijke diensten gebruikt. En, zo oordeelt de rechter, van het relevante publiek -te weten jonge kinderen- kan worden aangenomen dat het niet zeer oplettend zal zijn bij het signaleren van onderscheid tussen de beide merken.

Een gedachte die meteen bij mij te binnen schoot toen ik dit las was: een groot gedeelte van het jonge publiek kan überhaupt nog niet lezen, laat staan verschillen en/of overeenkomsten tussen merken signaleren, hoe kan er dan sprake zijn van verwarringsgevaar? Velen zullen Piet Piraat ('slechts') aan de verschijningsvorm van het karakter identificeren (fijn dus die auteursrechtelijke bescherming!) en niet aan de geschreven naam.

Hoewel de jongste kinderen inderdaad nog niet kunnen lezen hoeft dat echter niet per definitie te betekenen dat er geen verwarring kan ontstaan over de namen. Mogelijk zouden zij namelijk wel in verwarring kunnen raken als zij de naam Pret Piraat horen. Los hiervan bestaat de doelgroep ook voor een gedeelte uit kinderen die (net) wel kunnen lezen. En deze kinderen, zouden -naast hun ouders die de kaartjes voor de shows boeken en derhalve naar mijn mening ook tot de doelgroep behoren- uiteraard wel verward kunnen raken. Het oordeel van de rechter dat er sprake is van verwarringsgevaar vind ik dus terecht.

Na het oordeel over het inbreukmakend gebruik, verklaart de rechter het merk PRET PIRAAT vervolgens - ook niet geheel verbazingwekkend- nietig op grond van 'depot te kwader trouw'. Hierbij speelt mee dat het televisieprogramma rond PIET PIRAAT en zijn vrienden al sinds 2001 uitgezonden wordt en grote bekendheid geniet, ook in Nederland.²⁰

Conclusie en nawoord

Het was al bekend dat characters zowel auteursrechtelijk als merkenrechtelijk gezien beschermd kunnen worden. Dit is echter in deze recente uitspraak, ten koste van de organisator van de kindershows, nogmaals bevestigd. Erg fijn voor de makers (rechthebbenden), minder fijn voor derden die hier niet

bij stilstaan en achteloos (of is het schaamteloos?) van dergelijke characters gebruik maken. Niet alleen in de 'offline' wereld maar ook 'online' wordt er geprofiteerd van werken van derden waarop IE-rechten rusten, waaronder characters/personages. Zo ben ik de afgelopen tijd al meerdere keren sites tegengekomen waarop allerlei lekkere baksels voor kinderfeestjes worden aangeboden niet gewoon in een 'kabouter' of 'piraten' thema, nee met exact die Kabouter Plop en Piet Piraat characters waarover in deze zaak geoordeeld is. En ik kan mij vergissen, maar het lijkt mij sterk dat al deze partijen toestemming hebben voor het gebruik van dergelijke characters. Ik begrijp dat het in het kader van de verkoop van dergelijke baksels het voor de verkoper wenselijk is om bijvoorbeeld de 'echte Kabouter Plop' taart te verkopen, uiteraard inclusief een zo goed mogelijk nagebootste Kabouter Plop (en consorten) zelf. Dit om 'neee dat is 'm niet, ik wil een echte!!' te voorkomen. Begrijpelijk vanuit het perspectief van de verkoper, maar het is ook begrijpelijk dat de IE-rechthebbenden hiertegen willen optreden. Hoewel commercieel gebruik geen vereiste is voor auteursrechtinbreuk, zijn het juist wel de commerciële praktijken die veelal het meest schadelijk voor de IE-rechthebbenden zijn. Zo lopen zij immers zelf inkomsten mis. Het moge duidelijk zijn, waar inspiratie mag, mag imitatie niet (tenzij er geen IE-rechten (meer) op een karakter rusten maar dat is een ander verhaal). Ja, het staat iedereen vrij om een kabouter karakter te verzinnen, met baard en een muts. En ja hetzelfde geldt voor een stoere piraat met een piratenhoed. Voeg je echter aan je kabouter karakter (een combinatie van) een muts met hangoren en bellen, een rond brilletje, een ringbaard, een lange neus met rood puntje toe (hé wacht eens is dat niet?) of aan je piraat een P op de piratenhoed, gouden accenten op een (rode) jas, een goud/witte bef en zwarte laarzen (hé wacht eens is dat niet?) dan heb je kans dat Studio 100 achter je aan komt! De ene kabouter en piraat is immers de andere niet... of (soms) toch wel?

Henrike Bongers

¹⁹ Overigens riekt deze zaak naar mijn mening ook naar 'meeliften' ex artikel 2.20 lid 1 sub c BVIE. Deze bepaling komt in deze zaak (echter) niet ter sprake.

²⁰ Zie r.o. 4.11